

Obsah

1. Identifikační údaje	3
Poslání školní družiny	4
2. Organizace a provoz školní družiny	4
2.1 Způsob přihlašování a odhlašování žáků	4
2.2 Provoz školní družiny	4
3. Charakteristika školní družiny	5
3.1 Materiální podmínky	5
3.2 Personální podmínky	5
3.3 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	6
3.4 Kapacita školní družiny	6
3.5 Podmínky přijímání žáků do školní družiny	6
3.6 Ekonomické podmínky	7
3.7 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	7
4. Cíle vzdělávání	7
5. Délka vzdělávání	8
6. Formy vzdělávání	8
7. Časový plán pravidelné činnosti	8
8. Obsah vzdělávání	9
8.1 Obsah pravidelné zájmové činnosti školní družiny	10
9. Hodnocení	13
9.1 Hodnocení účastníků školní družiny	13
9.1 Autoevaluace	13

Školní vzdělávací program pro školní družinu Základní školy, Praha 9 – Satalice, K Cihelně 137 je vytvořen v souladu s § 3, odst. 2, 3 a § 5, odst. 1, 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: **Školní vzdělávací program pro školní družinu**

Údaje o škole:

název školy: **Základní škola, Praha 9 – Satalice, K Cihelně 137**

adresa: K Cihelně 137/8, 190 15 Praha-Satalice

REDIZO: 600040615

IZO ŠD: 112 800 131

tel: + 420 286 002 911

email: zssatalice@satalice.cz

www.skoladablice.cz

ředitelka školy: Mgr. Iveta Horáčková

kontakty: +420 286 002 977, +420 720 031 517

email: horackova.iveta@skolasatalice.cz

koordinátorka tvorby ŠVP: Mgr. Iveta Horáčková

Zřizovatel: Městská část Praha-Satalice

adresa: K Radonicům 81, 190 15 Praha-Satalice

tel: + 420 286 851 326

www.satalice.cz

Platnost od 1. září 2016

Mgr. Iveta Horáčková
ředitelka školy

Poslání školní družiny

Školní družina je ve dnech školního vyučování mezistupněm mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD nepokračuje ve výuce, má své specifické funkce, hlavní náplní je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku, rekreace žáků a případně jejich přípravy na vyučování. Oddělení ŠD jsou určena především pro žáky nižších ročníků 1. stupně základní školy (1. – 3. ročník), a také v případě volné kapacity pro žáky vyšších ročníků 1. stupně (4. – 5. ročník).

2. Organizace a provoz školní družiny

Činnost ŠD řídí zástupkyně ředitelky školy pro zájmovou a komunitní činnost, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, kontroluje dodržování plateb za ŠD, zajišťuje předávání informací o chodu ŠD rodičům, přijímá náměty a stížnosti.

2.1 Způsob přihlašování a odhlašování žáků

Při přihlášení žáka do ŠD vyplní a odevzdá zákonný zástupce řádně vyplněný zápisní lístek. O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitelka školy. Odhlášení žáka ze ŠD musí zákonní zástupci provést písemně a uvést přesný termín ukončení docházky žáka do ŠD.

Žák může být ze školní družiny vyloučen. O vyloučení rozhoduje ředitelka školy na základě návrhu zástupkyně ředitelky vedoucí školní družinu v případě, že tento žák soustavně porušuje nebo hrubě porušil kázeň, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních žáků, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD, nebo z jiných závažných důvodů. Rozhodnutí o vyloučení ze ŠD sdělí ředitelka školy zákonným zástupcům písemně s patřičným zdůvodněním.

2.2 Provoz školní družiny

Ranní družina (provoz před zahájením vyučování) je od 6.30 hodin. Běžný provoz začíná po ukončení vyučování dle platného rozvrhu jednotlivých tříd a pokračuje do 17.00 hodin. Rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činností stanovuje na návrh zástupkyně ředitelky školy vedoucí ŠD ředitelka školy.

3. Charakteristika školní družiny

3.1 Materiální podmínky

Prostory školní družiny jsou součástí budovy základní školy. Školní družina využívá vlastní prostory – tři herny v oddělené části budovy. Vzhledem k obsazenosti je nucena využívat také některé učebny, které jsou pak vybaveny odpočinkovou zónou s kobercem a úložnými prostory pro pomůcky a hračky, jež družina k činnosti potřebuje.

Všechny herny jsou vybavené moderním nábytkem, herními prvky, stolními hrami, výtvarnými potřebami apod. Dětem jsou k dispozici i jednoduché hudební nástroje, družina odebírá pro potřeby malých čtenářů i některá dětská periodika. Výzdoba prostor je založena na tvořivosti dětí, obměňuje se podle výsledků jejich činností. Veškeré zařízení i výzdoba je mobilní, aby se děti mohly aktivně podílet na tvorbě příjemného prostředí.

Školní družina má vlastní úložné prostory pro školní tašky a batohy žáků, má i vlastní sociální zařízení. Při pobytu ve školní družině děti využívají venkovní areál školy, kde mají k dispozici prostor s dřevěnými a moderními provazovými herními prvky, altán a hřiště s umělým povrchem. Děti mohou pod vedením vychovatelek také využívat tělocvičnu, školní cvičnou kuchyňku a výtvarný ateliér. Často odcházejí děti s vychovatelkami do okolí školy, navštěvují i Satalickou oboru.

3.2 Personální podmínky

Ve školní družině pracuje pod vedením zástupkyně ředitelky školy pět vychovatelek.

Vychovatelky vedou děti k samostatné a tvořivé činnosti. Navozují přátelskou atmosféru, motivují děti k zájmové činnosti, probouzejí v nich zájem o aktivní trávení volného času, pomáhají v navazování zdravých sociálních kontaktů. Cílem jejich působení je podněcovat a rozvíjet přirozenou dětskou zvědavost, vhodně ji usměřňovat a následně pak hodnotit.

Vychovatelé školní družiny:

- Mají vysokou míru empatie a dovedou projevat svůj kladný vztah k žákům.
- Vytvářejí příznivé, přátelské sociální klima.
- Znají, nabízejí a řídí širokou škálu zájmových aktivit přiměřených věku svěřených žáků.
- Mají organizační schopnosti, motivují žáky a řídí je při rekreačních a zájmových aktivitách.
- Podporují sebevědomí žáků a rozvíjejí pozitivní stránky jejich osobnosti.
- Mají právní vědomí a znají bezpečnostní předpisy a pravidla pro práci se žáky ve školní družině.

3.3 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Součástí výchovy zdravého životního stylu je nejen seznamovat děti s nebezpečími, která ohrožují jejich zdraví a bezpečnost, ale i snaha o zajištění jejich fyzické, sociální a emocionální pohody.

Ze zaměření školní družiny vyplývají i určité povinnosti při dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví, jejich dodržováním by se mělo vyloučit, nebo alespoň minimalizovat nebezpečí ohrožení zdraví žáků a vyučujících, případně riziko vzniku škod a majetku školy nebo žáků.

Žáci během činnosti ve školní družině nepřicházejí do styku s nebezpečnými předměty, určité riziko však pro ně může vyplynout ze sportování nebo při hrách na venkovních herních prvcích či využívání tělocvičny.

Žáci jsou povinni při pobytu ve školní družině:

- Dodržovat pokyny vychovatelek k přípravě na pobyt ve školní družině a k přípravě na určené činnosti.
- Vzdalovat se z učeben nebo z prostoru vymezeného pro pobyt pouze se souhlasem pedagoga.
- Udržovat pořádek a čistotu během všech činnosti ve školní družině (v učebně, v šatně, v umývárně apod.).
- Nemanipulovat bez souhlasu vychovatelky se žádným elektrickým přístrojem.
- Chovat se opatrně při všech činnostech tak, aby předešli zranění svému nebo jiných osob nebo aby nedošlo ke škodám na majetku.

Zásady dodržování podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví jsou uvedeny ve Vnitřním řádu školní družiny.

3.4 Kapacita školní družiny

Do školní družiny jsou na základě přihlášky přijímáni žáci z 1. – 3. ročníku, výjimečně i 4. a 5. ročníku. Školní družina je tvořena šesti odděleními, jejichž celková kapacita je 180 žáků.

3.5 Podmínky přijímání žáků do školní družiny

O přijetí do školní družiny rozhoduje ředitelka školy podle kapacitních možností školní družiny.

Rodiče přihlašují žáky k docházce do školní družiny vyplněním zápisového lístku. Rovněž odhlašování je nutné provádět písemnou formou, odhlášení se podává k rukám zástupkyně ředitelky, která vede evidenci žáků zapsaných do školní družiny. V zápisovém

lístku rodiče uvedou přesné určení hodiny a způsobu odchodu dítěte ze školní družiny v jednotlivých dnech, uvedou i zvláštnosti, které se týkají pobytu dítěte ve školní družině.

Poplatky za docházku do školní družiny hradí rodiče dle možností pololetně či měsíčně převodem na účet školy. Výše poplatku je uvedena ve Směrnici o úplatě za školní družinu pro daný školní rok.

3.6 Ekonomické podmínky

Ředitelka školy stanoví na základě Vyhlášky č. 74/2005 Sb., §14 měsíční částku za pobyt ve školní družině. Částka je za 1. i 2. pololetí splatná převodem na účet školy v termínech, o kterých jsou rodiče ve školní družině prokazatelně informováni.

3.7 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Oblast personální:
Personál školní družiny je schopen pracovat se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Vychovatelky úzce spolupracují s výchovnou poradkyní i speciální pedagožkou.
- Oblast technická:
Prostory přízemní školní družiny, stejně jako většina školního areálu, jsou bezbariérové. K pohybu mezi jednotlivými podlažími školy je možné využívat výtah.
- Oblast organizační:
Škola úzce spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními.

4. Cíle vzdělávání

Konkrétní cíle zájmového vzdělávání ve školní družině vycházejí z kompetencí stanovených pro základní vzdělávání a uvedených ve Školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání „Nastartuj!“.

K cílům vzdělávání ve školní družině patří:

- rozvíjet aktivní schopnost využívání a organizace volného času,
- vytvářet návyky zdravého životního stylu,
- rozvíjet zájmy a záliby,
- používat vhodné formy odpočinku a relaxace,
- procvičovat vhodné formy komunikace,
- zvyšovat sebevědomí,
- vést k sebehodnocení.

5. Délka vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině je stanoveno pro časový horizont tří let tak, aby odpovídalo průměrnému rozsahu docházky žáka do školní družiny. Za dobu tří let účastník absolvuje činnosti vymezené všemi tematickými okruhy pravidelné činnosti. Nabídka témat a konkrétních činností, jež je součástí obsahu vzdělávání, je považována za otevřený pracovní materiál.

6. Formy vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině je dle vyhlášky o zájmovém vzdělávání uskutečňováno těmito formami:

- pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností;
Při činnosti školní družiny je na ni kladen důraz, její tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v kapitole o obsahu vzdělávání;
- spontánní činností;
- příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činností.

Školní družina umožňuje účastníkům aktivně odpočívat a připravovat se na vyučování.

7. Časový plán pravidelné činnosti

6.30 – 7.40 hod.	ranní provoz, volné hry, individuální činnost
7.40 – 8.55 hod.	ranní provoz pro žáky z půlených vyučovacích hodin, volné hry, individuální činnost
11.40 – 13.15 hod.	hygiena, oběd, odpočinkové činnosti
13.15 – 15.00 hod.	zájmová činnost – sportovní, výtvarná, pracovní, estetická, přírodovědná, relaxační, vycházky
15.00 – 17.00 hod.	rekreační a zájmová činnost, příprava na vyučování, individuální odpočinkové činnosti

Vychovatelé při výběru zaměstnání přihlížejí k počasí, k zájmu žáků. Žák se účastní veškeré činnosti ŠD v průběhu času, který zákonný zástupce uvedl v zápisním lístku jako dobu pobytu v ŠD.

8. Obsah vzdělávání

Pravidelná činnost je upřesněna v následující tabulce.

Spontánní činnost zahrnuje například volné hry v přírodě, na pozemku školy i v její blízkosti, ve sportovním areálu školy, hru stolního tenisu venku i uvnitř, hru se stavebnicemi, využití stolních a deskových her, karetních her, domina apod.

Příležitostná činnost představuje například souhrn činností k zajištění nácviku programu na školní besídky, programu kulturních představení pro školní akce pro školu i veřejnost, výrobu dárků pro předškoláky k zápisu, návštěvy solné jeskyně, dopravní výchovu na dopravním hřišti, odpolední výlety za poznáním a relaxací apod.

8.1 Obsah pravidelné zájmové činnosti školní družiny

TEMATICKÝ OKRUH	nabídka témat	nabídka konkrétních činností	mezipředmětová vazba
MÍSTO, KDE ŽIJEME	moje škola, moje bydliště, příroda v okolí obce, bezpečnost v dopravě, účastník dopravy - chodec, cyklista	náměty pro výtvarné ztvárnění, témata rozhovorů, popis cesty - tvorba plánu, sběr plodů, závody koloběžek, kol, výroba pexesa - dopravní značky, jízda zručnosti na kole	VV, ČJL, Prvouka (Člověk a jeho svět), TV, PV
MEZI LIDMI	pravidla soužití v kolektivu, rodina, skupina, třídní kolektiv, příbuzenské vztahy, samostatnost	náměty pro výtvarné ztvárnění, témata rozhovorů, výroba dárku pro blízkého člověka, nácvik základních samoobslužných úkonů, soutěž ve vázání tkaniček, v přiřívání knoflíků, příprava hry pro děti z mateřské školy	VV, ČJL, Prvouka (Člověk a jeho svět), TV, PV
ŽIVOTNÍ STYL - ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA	dodržování hygieny, pravidel bezpečnosti při pobytu v družině, ve škole, zdravá výživa, péče o chrup, nemoc, péče o nemocného, první pomoc, zdravý způsob stravování	příprava zdravého jídla, relaxační cvičení, pěstování zeleniny v truhlíku, péče o malého sourozence - hra s panenkou, nácvik jednoduché první pomoci, náměty pro rozhovory, výtvarné ztvárnění	VV, ČJL, Prvouka (Člověk a jeho svět), TV, PV, M
SOUŽITÍ SE ZVÍŘATY	domácí zvířata, staráme se o psa, kočku, králíka a jiné mazlíčky, pravidla pobytu ve volné přírodě	náměty pro rozhovor, výtvarné ztvárnění, četba, práce s encyklopedií, vycházky do okolí	VV, ČJL, Prvouka (Člověk a jeho svět), TV, PV

ČAS	vnímání času, kolik je hodin?, věk člověka, úcta ke stáří, čtvero ročních období, slavení v průběhu roku, Mikuláš, Vánoce, karneval, Velikonoce, svatodušní svátky	pokusy s měřením času, témata rozhovorů, témata pro výtvarné ztvárnění, odhad času, odhad věku, dárek pro babičku, dědečka, výroba masky, vánoční dárek, vánoční výzdoba bytu, učebny - dekorace, pečení cukroví, sportovní disciplíny na čas - běh na čas s vlastním měřením, jak se proměňuje školní zahrada v průběhu roku?, zdobení velikonočního vajíčka, výzdoba učebny přírodním materiálem, pletení pomlázky, dýňové strašidlo	VV, ČJL, Prvouka (Člověk a jeho svět), TV, PV, M
NEÍ ODPAD JAKO ODPAD	třídění odpadu, hospodaření s odpadovými materiály, šetření přírodních zdrojů, ochrana přírody	výrobek z materiálu určeného k likvidaci, úklid školní zahrady a okolí školy	VV, ČJL, Prvouka (Člověk a jeho svět), TV, PV, M
POHÁDKA	poznáváme pohádky, řešení konfliktu dobra se zlem	četba, odpočinek při poslechu, výtvarné ztvárnění, práce s textem, dramatizace, navlékání korálek, výrobek z luštěnin motivovaný textem o Popelce, nácvik jednoduchého tance, stavba hradu z kostek, výroba kostýmu, hra na jelena, pohybové hry motivované pohádkovými příběhy	VV, ČJL, Prvouka (Člověk a jeho svět), TV, PV, M

HRY PŘI POBYTU VENKU	pravidla bezpečnosti při pobytu venku, hraní konkrétních her, pravidla her	štafetové hry, hry s náčiním, míčové hry, hry na sněhu, nácvik orientace v prostoru, švihadlo, různě motivované hry na honěnou, pohybové hry zaměřené na rozvoj obratnosti	TV
HRY V TĚLOCVIČNĚ	pravidla bezpečnosti při pobytu v tělocvičně, hraní konkrétních her, pravidla her	koordinační cvičení, protahovací, kompenzační, relaxační cvičení, překážková dráha, cvičení s hudbou, pohybové hry zaměřené na rozvoj obratnosti, kolektivní hry - vybíjená, florbal, průpravné hry s míči	TV

9. Hodnocení

9.1 Hodnocení účastníků školní družiny

Na hodnocení chování účastníků školní družiny se vztahují pravidla stanovená ve Školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání „Nastartuj!“ a ve Školním řádu v části o pravidlech pro klasifikaci a hodnocení.

Slovní ústní hodnocení výchovné a vzdělávací zájmové činnosti účastníků zahrnuje ohodnocení aktivity žáka a jeho přístupu. Kladné hodnocení je důležitým motivačním činitelem pro další průběh žákova vzdělávání.

Při hodnocení se vychovatelky zaměřují zejména na:

- míru a kvalitu osvojených dovedností při daných činnostech,
- využívání získaných dovedností a zručností,
- ovládání základních komunikačních pravidel,
- projevy samostatnosti a tvořivosti,
- postoje a názory žáka a projevy jeho chování k ostatním účastníkům.

9.2 Autoevaluace

Cílem autoevaluace je neustálé zkvalitňování pedagogické práce. Z procesu autoevaluace vycházejí náměty a opatření ke zlepšení výchozího stavu řízení zájmového vzdělávání ve školní družině.

Cílem autoevaluace je hodnocení:

- podmínek činnosti – hodnotí se např. vhodnost uspořádání a vybavení vzhledem k prováděným činnostem;
- organizace, forem a metod činnosti – hodnotí se např. prostor pro spontánní a individuální činnosti, respektování požadavků pedagogiky volného času, využívání pomůcek a prostředí, přiměřenost činnosti, ovlivňování sociálního chování žáků;
- motivace a hodnocení – hodnotí se např. respektování individuality účastníků, oceňování úspěchu a pokroku, podpora samostatnosti a tvořivosti;
- interakce a komunikace – hodnotí se např. rozvíjení komunikativních dovedností účastníků, navozování klidné, přátelské atmosféry, rozvoj smyslu pro toleranci vzhledem k ostatním účastníkům.

Sebehodnocení je i oblastí, k níž jsou také vedeni žáci. Průběžně při celém pobytu ve školní družině zkoušení pod vedením vychovatelů hodnotit své chování, posuzují vhodnost volby určitého způsobu jednání s kamarády, s pedagogy. Jsou vedeni také k hodnocení hmatatelných výsledků svých činností.